

Kunst & Cultuur

Tafelvragen

Voedsel is politiek, laat *At the Table* zien. Weldoordacht, maar ietwat braaf.

Joke de Wolf

24 mei 2023 – verschenen in nr. 21

Johanna Seelemann & Björn Steinar Blumenstein, Banana Passport

© Aad Hoogendoorn / Garage Rotterdam

Bij een kunstbeurs in Seoul, afgelopen maand, heeft een kunstacademiestudent de banaan van Maurizio Cattelan opgegeten. Dé banaan, de banaan die vastgeplakt met ducttape het werk *Comedian* vormt en in 2019 commotie veroorzaakte omdat het maar een gewone banaan was en toch voor veel geld verkocht was als kunst. Dit nieuwe bericht raasde weer de wereld over. De Koreaanse student had honger gehad, hij had niet ontbeten, zo wist de BBC. Na afloop had hij de schil weer op de muur geplakt en had hij nog even naast de lege schil geposeerd, een vriend had de actie gefilmd. De student wordt niet vervolgd, meldde het museum. Normaal gesproken wordt de banaan sowieso elke twee of drie dagen vervangen door een verse.

In Garage Rotterdam ligt de komende maanden ook een banaan die regelmatig wordt vervangen. Ze is te zien in de tentoonstelling *At the Table*, samengesteld door Tiiu Meiner & Rawad Baaklini. Ze zijn laureaten van de Garage Rotterdam-prijs voor jonge curatoren, uitgeschreven vanwege het tienjarig bestaan van de kunst ruimte. Meiner & Baaklini zijn een in Rotterdam wonend duo uit Libanon en Estland.

Het gaat in de tentoonstelling over 'een reactie op hoe wij, als eters, de politiek van onze voedselinfrastructuur consumeren', aldus de wat cryptische omschrijving. Anders gezegd: de kunst gaat over de voedselketen, en over hoe wij omgaan met onze rol als eters. In een vitrine naast de kassa staat een groot blok boter, overgebleven van het evenement rond 'de paradox van de diplomatieke wereld' dat bij de opening werd gehouden. Er is enthousiast met een mes in gehakt.

De overige werken zijn beheerster gepresenteerd. Op het menu van de tentoonstelling staan vijf hoofdgerechten uit alle hoeken van de wereld. Meteen in het oog springt het werk *Chewing with Political Teeth* van Diana Al-Halabi: 23 schorten hangen aan de muur met daarop steeds één letter van de zin '*the digestive is political*'. Al-Halabi is een in 1990 in Libanon geboren kunstenaar en filmmaker die in Rotterdam woont en werkt. Haar huidige werk gaat over hongersnood, hongerstakingen en de 'dekolonisering van het spijsverteringssysteem'. Terwijl hongersnood vaak bewust wordt gegenereerd door de machthebbers, is een hongerstaking juist een laatste machtsmiddel voor een individu zonder macht. Belangrijk is te melden dat de schorten zijn gemaakt van fruitleer, en dat blijkt een heel fragiele substantie te zijn. Iets wat niet duidelijk wordt uit de toelichting, maar waarmee Al-Halabi dus het fragiele evenwicht van eten of gegeten worden lijkt te willen weergeven.

De kunst gaat over de voedselketen, en over hoe wij omgaan met onze rol als eters

Ook het werk van Elia Nurvista, *Sucker Zucker*, is deels gemaakt van voedsel, suiker in dit geval. Nurvista (Indonesië, 1983) concentreert zich in haar werk al veel langer op voedsel en de politiek daaromheen. Voor *Sucker Zucker* – een woordspel tussen de Duitse en Engelse uitspraak – maakte ze diamantvormige beelden van suiker – diamanten en suiker delen niet alleen dezelfde vorm, ze delen ook het verhaal van hebzucht, uitbuiting en slavernij. Op het grote schilderij erachter verbeeldde ze scènes uit die geschiedenis, steeds met mierzoete roze wolken als stoorzenders.

Een dergelijk verhaal over de fabricage en het transport van een voedingsproduct hebben ook vormgevers Johanna Seelemann (Duitsland, 1990) en Björn Steinar Blumenstein (IJsland) gemaakt met hun *Banana Passport*. Er staat een echt paspoort, uitgegeven in Ecuador, waarmee de reis van de banaan in kwestie van begin tot eind is te volgen – van Ecuador via Panama en Rotterdam tot in een IJslandse haven. Op het lange label dat aan de banaan vastzit, kun je de uitgetekende reis in beeld volgen, van het oerwoud tot en met de IJslandse supermarkt twaalfduizend kilometer verderop, waar de vrucht na dertig dagen belandt.

Het zijn weldoordachte presentaties, zorgvuldig gemaakt, maar de beelden voegen niet altijd veel toe aan de misstanden. De werken zijn, op de boterhomp na, vooral braaf en correct. Het werk waarbij nog het meest aanspraak wordt gedaan op de verbeelding, emoties en de smaakpapillen is de film *Gradual Unease* van Hala Tawil (Libanon). Hierin vertelt een vrouwenstem over een 'hungry boy', een 'bad boy', die stiekem 's nachts de koelkast leegteet. Bij de tekst en de opsomming van wat er in zijn mond verdwijnt toont Tawil een slimme collage van korte fragmenten van Disney-films en andere YouTube-vondsten, met veel druipende saus en zoete kleverigheid. Het eindigt in een sensuele en tegelijk misselijkmakende overvloed die in de buurt komt van de filmklassieker *La grande bouffe*. *He was a very full, very bad boy*, eindigt ze de film. Precies wat de Koreaanse student waarschijnlijk ook over zichzelf wilde horen.

At the Table is tot 9 juli te zien in Garage Rotterdam. Er staan nog twee 'food happenings' op het programma: op 24 mei gaat het over migranten in de agrarische sector die ons van vers voedsel voorzien, op 7 juli is er een Palestijns diner

Nr. 21 / 2023

De Groene Amsterdammer

Onafhankelijk weekblad sinds 1877

Over

De Groene
Geschiedenis
Onderzoeksjournalistiek
Colofon

Contact

Service & bezorging
Neem contact op
Adverteren
Doneren

Abonnement

Aanschaffen
Cadeau geven
Uw gegevens
App downloaden

Volgen

Nieuwsbrief
Podcasts
Agenda
f t in @

Meer

Filmclub
Klavers
Webwinkel
Vacatures